

PÄÄTÖS

Nro 102/2014/1

Dnro ISAVI/45/04.08/2013

Annettu julkipanon jälkeen
17.12.2014

ASIA Keramia Oy:n Kapteeninaution kaivoksen ympäristöluvan raukeaminen, Kontiolahti

HAKIJA Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ASIAN VIREILLETULO JA SEN PERUSTE

Hakemus on tullut vireille 29.5.2013. Pohjois-Karjalan ELY-keskus on pyytänyt voimassa olevan luvan rauettamista, koska Kapteeninaution kaivoksella ei ole harjoitettu kaivostoimintaa alkuoperoinnin jälkeen.

HAKEMUKSEN SISÄLTÖ

Toimintaa koskevat luvat

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on myöntänyt Keramia Oy:lle 21.1.2000 ympäristölupamenettelylain 2 §:n mukaisen ympäristöluvan kaivos- ja murskaustoiminnalle (Dnro 07990042) kaivospiirissä Kapteeninaukio (oikea nimi Kapteeninautio)

Kapteeninaution kaivospiirin käyttöoikeussopimus on solmittu 10. ja 18.9.1998. Sopimusalueen maapohjan käyttöoikeudesta, Hokkalammen ranta-alueesta ja puustosta on maksettu maanomistajalle korvaukset. Lisäksi on sovittu tuotantomäärään suhteutetusta louhintamaksusta.

Kauppa- ja teollisuusministeriö on antanut Keramia Oy:lle kyaniitin hyödyntämistä koskevan kaivoskirjan 2.12.1998.

Nykyinen ympäristölupa

Ympäristölupapäätös sisältää terveydensuojelulain 9 §:ssä tarkoitetun sijoitusluvan, eräistä naapuruussuhteista annetun lain 18 §:ssä tarkoitetun sijoitusratkaisun ja jätelain 42 §:ssä tarkoitetun jäteluvan myöntämistä koskevan ratkaisun.

Ympäristöluvassa on annettu toiminnan lopettamiseen liittyen määräys 17: *Kun toiminta alueella lopetetaan, alue on maisemoitava ottaen huomioon ympäristönsuojeluun liittyvät näkökohdat. Maisemoinnista on jätettävä ympäristökeskukselle suunnitelma ennen toiminnan lopettamista.*

Toiminnan sijainti

Kaivospiiri Kapteeninautio N:o 5887/1a apualueineen sijaitsee Kontiolahden kunnan Kontiolahden kylässä. Kaivospiiriin kuuluu osia kahdesta ulkopuolisten omistamasta tilasta (tilat Metsäpelto 276-402-28-12 ja Hokkalampi 276-402-876-1).

Kaivosalue ja sen lähialueet ovat haja-asutusaluetta, joka on pääosin metsätalousaluetta. Alueella on voimassa yleiskaava.

Etäisyys lähimpiin asuintaloihin (5 kpl) on 1–1,6 km avolouhoksesta ja suunnitellusta murskaamon paikasta. Kesäasuntoja on lähimmillään 250 metrin etäisyydellä kaivosalueesta. Kolvananuuron luonnonsuojelualue sijaitsee laitoksen itä-/koillispuolella lähimmillään noin kilometrin päässä.

Toiminta

Raaka-aineen irrotus kalliosta on ollut tarkoitus tehdä ainakin toiminnan alkuvaiheessa kerran vuodessa. Louhokselta tuleva kiviaines murskataan siirrettävässä murskauslaitoksessa, joka tuodaan kutakin toimintajaksoa varten alueelle erikseen. Valmis murske varastoidaan kasoissa kaivospiirin alueella kaivoksen välittömässä läheisyydessä, josta mursketta ajetaan rekka-autoilla vähitellen Länsi-Suomessa sijaitseville tiilitehtaille.

Hakemus

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus on lausunnoillaan 3.1.2001 ja 5.3.2003 myöntänyt Keramia Oy:lle lupamääräyksen 16 mukaisen meluselvityksen tekemiselle jatkoaikaa 31.3.2003 saakka ja edelleen 30.5.2005 asti. Yhtiön mukaan melumittauksia ei ole voitu tehdä, koska kaivoksella ei ole ollut tuotantoa ja räjäytystoimintaa alun koeräjäytysten jälkeen. Viimeisin lupamääräykseen liittyvä selvitys (Hokkalampeen johdettavan veden laatua koskevat analyysitulokset) on toimitettu ympäristökeskukselle vuonna 2003. Yhtiö ei ole myöskään toimittanut 7.4.2009 pyydettyjä kaivannaisjäteasetuksen toimeenpanoon liittyviä kaivannaisjätteen jätehuoltoa koskevia tietoja.

ELY-keskuksen tarkastuksella 20.5.2009 alueella oli nähtävillä louhos, murskeen varastokasa ja louhosvesien selkeytysallas. Keramia Oy:ltä 7.8.2009 saadun tiedon mukaan Kapteeninaution kaivoksella ei ole harjoitettu kaivostoimintaa alkuoperoinnin jälkeen.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan ympäristöluvan mukainen toiminta kaivoksella on päätynyt viimeistään 31.12.2003. Koska toiminta on ollut yhtäjaksoisesti keskeytyneenä ainakin vuodesta 2004 lähtien, ELY-keskus pyytää ympäristönsuojelulain 57 §:n 2 momentin nojalla Itä-Suomen aluehallintovirastoa päättämään kaivokselle myönnetyn ympäristöluvan raukeamisesta lain 57 §:n 1 momentin kohdan 1 perusteella.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksen johdosta Keramia Oy:lle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen 15.11.2013 mennessä. Vastineeseen on pyydetty liittämään maisemointi- tai lopettamissuunnitelma tai selvitys, joka osoittaa, ettei kaivosalueella ole tarpeen tehdä toimenpiteitä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Kontiolahden kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta on pyydetty hakemuksesta lausuntoa. Lisäksi hakemus on annettu tiedoksi asianosaisille (maanomistaja ja osakaskunta) kirjeellä.

Kontiolahden ympäristönsuojeluviranomainen ei antanut hakemuksesta lausuntoa. Asianosaiset eivät muistuttaneet hakemuksesta.

Keramia Oy on pyytämänsä lisäajan jälkeen antanut hakemuksesta seuraavan vastineen 6.11.2014:

1. Alueen nykytila

Alueella on noin puolen hehtaarin laajuinen, pohjois- ja eteläreunaltansa avokallioon louhittu matala avolouhos. Louhoksen reunalla on karkeampaa kivilohkarettä, keskeellä louhosta on hienompaa, jo taimikkoa kasvavaa maa-ainesta.

Louhittu kiviaines on murskattu sepeliksi ja läjitetty kasaksi noin 100 metrin etäisyydelle louhoksesta. Pieni osa kasassa olleesta murskeesta on kuljetettu pois muualla tapahtuvia kokeita varten. Alun koeluonteisen louhinnan jälkeen alueella ei ole suoritettu toimenpiteitä.

Toiminnasta ei ole syntynyt kiinteitä jätteitä eikä jätevesiä.

Ajoneuvolla kulku alueelle on estetty riippulukolla suljetulla puomilla.

2. Suunniteltu käyttö

Alueella ei ole tarkoitus jatkaa kaivostoimintaa. Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle on tehty pyyntö kaivospiirin lopettamisesta 26.8.2014.

Vastaavasti esitetään, että kaivoksen ympäristöluva raukeaisi.

3. Selostus alueen maisemoinnista ja sen toteuttamisaikataulu

Alueella oleva murskekasa käytetään louhoksen täyttämiseen siten, että louhoksen yrkkä reuna luiskataan kaltevaksi. Toimenpiteet toteutetaan arviolta vuonna 2015.

Toiminnanharjoittajan esitys on lähetetty Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle ja asianosaisille mahdollisen vastineen antamista varten.

ELY-keskus esittää, että kaivosalue määrätään maisemoitavaksi mahdollisimman hyvin maastoon sopeutuvaksi. Tämä voidaan toteuttaa mm. esitetyn mukaisesti hyödyntämällä kaivosalueelle läjitettyä mursketta. Kaivosalueella on louhoksen ja murskekan lisäksi kaksi selkeytysallasta sekä sivukivikasoja, jotka on myös tarpeen ottaa toteutettavassa maisemoinnissa huomioon. Kaivosalueen maisemointitoimenpiteet tulee toteuttaa huomioiden ensisijaisesti maanomistajan mielipide.

Rauno Saari kiinteistön Metsäpelto 276-402-28-12 omistajana vaatii, että louhoksen reunat luiskataan loiviksi sekä alueella olevat kaksi selkeytysallasta tyhjennetään ja rumpuputket poistetaan. Lisäksi kaivosalue tulee maisemoida hyvin metsätalousskäyttöön sopivaksi ja istuttaa toiminta-alueelle puun taimet.

ELY-keskuksen ja maanomistajan vastineet on toimitettu Keramia Oy:lle, mutta toiminnanharjoittaja ei ole antanut näistä omaa vastinettaan.

MERKINTÄ

Asiaa ratkaistaessa on ollut käsillä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kuulutus Kapteeninaution kaivospiirin lakkauttamista koskevasta hakemuksesta sekä kopiot Keramia Oy:n ja maanomistajien välisistä kaivospiirin käyttöoikeussopimuksista.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Itä-Suomen aluehallintovirasto päättää, että Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen Keramia Oy:lle 21.1.2000 myöntämä kaivostoimintaa ja kiviainesten murskausta koskeva ympäristölupa Dnro 0799Y0042-111 raukeaa, kun lopettamistoimet on tehty seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

1. Louhoksen jyrkkä reuna tulee luiskata kaltevaksi siten, ettei louhos aiheuta vaaraa alueella liikkuville. Luiskauksessa tulee hyödyntää kaivosalueelle läjitetyt murskeet ja sivukivet.
2. Kaivosalueella olevat selkeytysallat on avattava siten, että niiden vedet voidaan johtaa läheisiin ojiin. Altaiden rumpuputket tulee poistaa.
3. Kaivosalue tulee tarvittaessa tasoittaa niin, että alueen metsitys on mahdollista. Maisemointitoimissa tulee mahdollisuuksien mukaan säästää alueella jo olevat puun taimet.
4. Edellä määrätyt lopettamistoimet on saatava päätökseen viimeistään 30.9.2015. Lopettamistoimien valmistumisesta on ilmoitettava Pohjois-Karjalan ELY-keskukselle, joka voi tarvittaessa tehdä alueella tarkastuksen toimien riittävyyden toteamiseksi. Kun ELY-keskus on hyväksynyt lopettamistoimet, lupa raukeaa.

RATKAISUN PERUSTELUT

Ympäristöluvan mukainen toiminta on päättynyt jo useita vuosia sitten eikä kaivostoimintaa ole tarkoitus jatkaa.

Määrätyillä lopettamistoimilla turvataan se, ettei alueesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Koska alueella ei ole alkuoperoinnin jälkeen harjoitettu varsinaista kai-

vostoimintaa, selkeytysaltaisiin kertyneet vedet ovat sade- ja sulamisvesiä, jotka voidaan johtaa ympäristöön.

Puustosta on maksettu korvaus maanomistajalle jo kaivospiirin käyttöoikeussopimuksen perusteella.

Toiminnalle ei ole tarpeen antaa muita lopettamista tai jälkitarkkailua koskevia ympäristönsuojelulain mukaisia määräyksiä. Kaivospiirin lopettamista koskeva hakemus on vireillä turvallisuus- ja kemikaalivirastossa.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Päätöstä noudatetaan, kun se on saanut lainvoiman.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 229 §
Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 57 ja 90 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Päätöksestä ei peritä maksua. Ympäristönsuojelulain 105 §:n 2 momentin mukaan maksua ei peritä viranomaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat

Jäljennös päätöksestä

Kapteeninaution kaivospiirin alueen maanomistajat
Keramia Oy
Kontiolahden kunnanhallitus
Kontiolahden kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto/Ossi Leinonen

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Päätöksestä kuulutetaan Kontiolahden kunnan virallisella ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Valitusosoitus on liitteenä.

Kari Varonen

Tiina Ristola

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Kari Varonen ja esitellyt ympäristöylitarkastaja
Tiina Ristola.

- Valitusviranomainen** Aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.
- Valitusaika** Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 16.1.2015.
- Valitusoikeus** Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin- ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, valtion valvontaviranomainen sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.
- Valituksen sisältö** Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
 - valittajan nimi ja kotikunta
 - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
 - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
 - perusteet, joilla muutosta vaaditaan
 - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faksilla tai sähköpostilla)
- Valituksen liitteet** Valituskirjelmään on liitettävä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
 - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta
- Valituksen toimittaminen**
- Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.** Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös faksina tai sähköpostilla, jolloin valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.
- Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot**
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15
- Oikeudenkäyntimaksu** Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.